

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

گروه آموزشی: کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

مشخصات درس - نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۶	
عنوان درس: مبانی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	
شماره درس: ۱۶۱۳۳۱۰۱۰	
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری	
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	
روز و ساعت اجرا: سه شنبه ۱۴-۱۶	
پیش نیاز درس: ندارد	
تعداد دانشجو:	نماینده دانشجویان:
محل برگزاری کلاس:	
مسئول درس	
نام و نام خانوادگی: دکتر فیروزه زارع فراشبندی، استاد گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، طبقه دوم، اتاق ، تلفن ۳۷۹۲۵۱۶۳	
روز و ساعت مراجعه دانشجویان جهت رفع اشکال و سایر موارد: به صورت حضوری: یکشنبه و دوشنبه ۱۲-۱۴ به صورت غیرحضوری: از طریق پست الکترونیکی	
آدرس پست الکترونیکی: firoozehz@yahoo.com	
اهداف و روش‌ها	
شرح درس: آشنایی با انواع روش‌های یادگیری و شیوه‌های صحیح مطالعه، عوامل مثبت و منفی مؤثر بر مطالعه و ایجاد رغبت به مطالعه می‌تواند به درک مباحث درسی در دوره تحصیل دانشجویان کمک کند. علاوه بر آن، به دانشجویان این رشته یاد خواهد داد که چگونه مراجعان کتابخانه را با شیوه‌های صحیح مطالعه آشنا کرده و به کتاب و کتابخوانی جذب نمایند.	

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجو با انواع روش‌های یادگیری و شیوه‌های صحیح مطالعه، عوامل مثبت و منفی مؤثر بر مطالعه و ایجاد رغبت به مطالعه

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان این درس بتواند:

۱. حیطه شناختی:

۱. بتواند مفهوم کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و اصطلاحات تخصصی مرتبط با آن را تعریف کند.
۲. بتواند سیر تاریخی شکل‌گیری علم کتابداری و اطلاع‌رسانی را با تأکید بر کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی شرح دهد.
۳. بتواند زمینه‌های متداول و بسترهای شغلی کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی و ویژگی‌ها و وظایف هر یک را نام ببرد.
۴. بتواند ماهیت، نقش‌ها و مسئولیت‌های حرفه‌ای کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی را در نظام سلامت شرح دهد.
۵. بتواند جنبه‌های اجتماعی و حقوقی حاکم بر رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و ماهیت چندرشته‌ای آن را تحلیل کند.
۶. بتواند اصول و مبانی اخلاق حرفه‌ای را در ارائه خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی توضیح دهد.
۷. بتواند تأثیر فناوری‌های نوین را بر انواع خدمات کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی پزشکی توصیف کند.
۸. بتواند جایگاه و منزلت اجتماعی کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی را در عرصه سلامت تبیین کند.
۹. بتواند ارتباط و تعامل میان کتابداری پزشکی را با دیگر حوزه‌های سلامت و پژوهشی درک کند.
۱۰. بتواند چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی در عصر دیجیتال را شناسایی کند.
۱۱. بتواند نقش کتابدار پزشکی را در مدیریت اطلاعات سلامت، بازیابی اطلاعات و حمایت از تصمیم‌گیری بالینی توضیح دهد.
۱۲. بتواند تفاوت و تشابه خدمات اطلاع‌رسانی در کتابخانه‌های پزشکی را با سایر انواع کتابخانه‌ها بیان کند.
۱۳. بتواند فرآیندهای روزآمدسازی دانش و مهارت‌های تخصصی در حرفه کتابداری پزشکی را تشریح کند.

۲. حیطه نگرشی:

۱. نسبت به اهمیت و جایگاه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی در ارتقای سلامت جامعه نگرش مثبت پیدا کند.
۲. به ریشه‌ها و سیر تحول تاریخی این رشته و تأثیر آن بر شکل‌گیری هویت حرفه‌ای اهمیت دهد.
۳. به تنوع زمینه‌های کاری و ظرفیت‌های متعدد فعالیت حرفه‌ای در این رشته علاقه‌مند شود.
۴. به نقش فعال و اثرگذار کتابدار پزشکی در تیم‌های درمانی و پژوهشی ارزش و باور پیدا کند.
۵. به رعایت حقوق کاربران، محرمانگی اطلاعات سلامت و ملاحظات قانونی اهمیت جدی دهد.
۶. به اصول اخلاق حرفه‌ای، صداقت و رازداری در ارائه خدمات اطلاعاتی سلامت پایبند باشد.
۷. به پذیرش و به‌کارگیری فناوری‌های نوین به عنوان ابزاری برای بهبود خدمات نگرشی باز داشته باشد.
۸. به ارتقای منزلت اجتماعی حرفه و تلاش برای شناخته شدن نقش کتابدار پزشکی در عرصه سلامت اهمیت دهد.
۹. به تعامل سازنده و همکاری میان‌رشته‌ای با متخصصان سلامت و پژوهشگران علاقه‌مند شود.
۱۰. نسبت به حل چالش‌های حرفه‌ای و استفاده هوشمندانه از فرصت‌های نوین مسئولیت‌پذیر باشد.
۱۱. به نقش کلیدی کتابدار پزشکی در پشتیبانی اطلاعاتی از تصمیم‌گیریهایی بالینی و پژوهشی باور داشته باشد.
۱۲. به تفاوت‌های بافتار و اقتضائات خدمات در کتابخانه‌های پزشکی حساس باشد و به کاربرد آن اهمیت دهد.
۱۳. به یادگیری مادام‌العمر و روزآمدسازی دانش حرفه‌ای در این رشته به عنوان پل ارتباطی میان دانش و سلامت متعهد باشد.

۳. حیطه مهارتی:

۱. بتواند اصطلاحات و مفاهیم کلیدی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را در متون و منابع تخصصی شناسایی و به‌درستی به‌کار گیرد.
۲. بتواند مهمترین رویدادها و دوره‌های تاریخی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را در یک خط زمانی مرتب کند و معرفی نماید.
۳. بتواند انواع بسترها و زمینه‌های شغلی کتابداران پزشکی را شناسایی کند و بهترین محیط کاری را پیشنهاد دهد.
۴. بتواند یک شرح شغل مکتوب برای کار کتابدار و اطلاع‌رسان پزشکی در یک کتابخانه سلامت یا بیمارستان تدوین کند.
۵. بتواند جنبه‌های اجتماعی و حقوقی مرتبط با حرفه را در موقعیت‌های واقعی و موردی شناسایی و تحلیل کند.
۶. بتواند اصول اخلاق حرفه‌ای را در موقعیت‌های عملی خدمات اطلاع‌رسانی سلامت به کار گیرد.
۷. بتواند خدمات سنتی کتابخانه‌های پزشکی را با استفاده از فناوری‌های نوین بازطراحی و بهبود بخشد.
۸. بتواند جایگاه و ارزش خدمات کتابدار پزشکی را برای مخاطبان و مسئولان عرصه سلامت ارائه و مستند کند.
۹. بتواند با همکاری میان‌رشته‌ای، نیازهای اطلاعاتی اعضای تیم درمان و پژوهش را شناسایی و برطرف کند.
۱۰. بتواند فرصت‌ها و چالش‌های مرتبط با فناوری‌های جدید را در محیط کاری خود ارزیابی و راهکار عملی ارائه دهد.
۱۱. بتواند در پاسخ به یک پرسش بالینی یا پژوهشی، فرآیند جستجو و بازیابی اطلاعات سلامت را به صورت گام‌به‌گام اجرا کند.
۱۲. بتواند بسترها و امکانات فنی و اطلاعاتی متفاوت کتابخانه پزشکی را در مقایسه با سایر کتابخانه‌ها مدیریت و بهره‌برداری کند.
۱۳. بتواند یک برنامه عملی برای به‌روزرسانی مستمر دانش و مهارت‌های حرفه‌ای خود و ماهیت بین‌رشته‌ای آن طراحی کند.

روشن تدریس: سخنرانی برنامه‌ریزی شده- بحث و تبادل نظر- کار گروهی- پرسش و پاسخ- بازدید از یک کتابخانه پزشکی
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: نرم افزار پاورپوینت- دسترسی به اینترنت
روشن ارزشیابی: ارزشیابی تکوینی: - حضور و غیاب و انجام تکالیف کلاسی در طول ترم (۲,۵ نمره) - مشارکت در پرسش و پاسخ در ابتدای هر جلسه (۲,۵ نمره) - ارائه کلاسی در میان ترم (۵ نمره) - ارائه پایان ترم (۱۰ نمره)
سیاست‌ها و قوانین درس: ۱. حضور منظم و رعایت شئونات کلاسی ۲. مشارکت فعال در مباحث کلاسی از طریق مطالعه و آمادگی قبلی ۳. انجام تکالیف در مهلت مقرر شده ۴. رعایت مقررات آموزشی مربوطه
نحوه مشارکت فعال فراگیران: - حضور منظم در کلاس - مشارکت فعال در مباحث کلاسی از طریق مطالعه و آمادگی قبلی - انجام تکالیف در مهلت مقرر شده
شرح وظایف نماینده کلاس: - ارتباط بین دانشجویان، استاد و آموزش دانشکده برای هماهنگی امور آموزشی و مسائل کلاسی - اطلاع به آموزش در مورد عدم تشکیل کلاس و برگزاری کلاس جبرانی و هماهنگی لازم با استاد، دانشجویان و آموزش - آماده کردن سیستم کامپیوتری کلاس قبل از ورود استاد و پیگیری رفع اشکال آن توسط واحد IT دانشکده - آماده کردن ابزارهای لازم برای کلاس مانند ماژیک و تخته پاک‌کن و ...
منابع درس
۱. حری عباس. مروری بر اطلاعات و اطلاع‌رسانی. تهران: دبیرخانه هیات امنای کتابخانه های عمومی کشور: ۱۳۷۲. (منبع اصلی/ بخش‌هایی از کتاب) ۲. رها دوست فاطمه. فلسفه کتابداری و اطلاع‌رسانی. آخرین ویرایش. (منبع اصلی/ بخش‌هایی از کتاب) ۳. افشار ابراهیم. نسبت علم، فن، و خدمت. کتابداری و اطلاع رسانی. ش. ۱۰، صص. ۳-۸. موجود در: http://edu.ui.ac.ir/~e.afshar/elmyafan.pdf ۴. ساراسویک تفکو. "علم اطلاع‌رسانی" ترجمه علیرضا بهمن آبادی، در: میانی، تاریخچه و فلسفه علم اطلاع رسانی. تهران: کتابخانه ملی ایران: ۱۳۸۱، صص. ۴۹-۸۴. ۵. مقالات فارسی و انگلیسی مرتبط بر حسب نیاز کلاس ۶. عکس، فیلم و ویدئوهای مرتبط بر حسب نیاز

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس	نوع کلاس *	منبع
اول: ۱۴۰۵/۶/۳۱	کلیات، ارائه طرح درس و توضیح مقررات و انتظارات از کلاس	دکتر زارع فراشبندی	حضور	طرح درس
دوم: ۱۴۰۵/۷/۷	مفهوم کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و اصطلاحات تخصصی مرتبط	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
سوم: ۱۴۰۵/۷/۱۴	مفهوم کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و اصطلاحات تخصصی مرتبط (ادامه)	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
چهارم: ۱۴۰۵/۷/۲۱	سیر تاریخی شکل‌گیری علم کتابداری و اطلاع‌رسانی را با تأکید بر کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
پنجم: ۱۴۰۵/۷/۲۸	سیر تاریخی شکل‌گیری علم کتابداری و اطلاع‌رسانی ... (ادامه)	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
ششم: ۱۴۰۶/۸/۵	زمینه‌ها و بسترهای شغلی کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی + بازدید از یک کتابخانه	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
هفتم: ۱۴۰۵/۸/۱۲	ماهیت، نقش‌ها و مسئولیت‌های حرفه‌ای کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی در نظام سلامت	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
هشتم: ۱۴۰۵/۸/۱۹	جنبه‌های اجتماعی و حقوقی حاکم بر رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و ماهیت چندرشته‌ای آن	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
نهم: ۱۴۰۵/۸/۲۶	اصول و مبانی اخلاق حرفه‌ای در ارائه خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
دهم: ۱۴۰۵/۹/۳	تأثیر فناوری‌های نوین بر انواع خدمات کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی پزشکی	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
یازدهم: ۱۴۰۵/۹/۱۰	جایگاه و منزلت اجتماعی کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی در عرصه سلامت	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
دوازدهم: ۱۴۰۵/۹/۱۷	ارتباط و تعامل میان کتابداری پزشکی را با دیگر حوزه‌های سلامت و پژوهشی	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
سیزدهم: ۱۴۰۵/۹/۲۴	چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی در عصر دیجیتال	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
چهاردهم: ۱۴۰۵/۱۰/۱	نقش کتابدار پزشکی در مدیریت اطلاعات سلامت، بازیابی اطلاعات و حمایت از تصمیم‌گیری بالینی	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
پانزدهم: ۱۴۰۵/۱۰/۸	تفاوت و تشابه خدمات اطلاع‌رسانی در کتابخانه‌های پزشکی با سایر انواع کتابخانه‌ها	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
شانزدهم: ۱۴۰۵/۱۰/۱۵	فرآیندهای روزآمدسازی دانش و مهارت‌های تخصصی در حرفه کتابداری پزشکی	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴
هفدهم: ۱۴۰۵/۱۰/۲۲	مروری بر مباحث کلاس و رفع اشکال به منظور آمادگی امتحان	دکتر زارع فراشبندی	حضور	۱، ۲، ۳، ۴

* از یک تا چهار جلسه بسته به شرایط احتمالی غیرمترقبه (مانند شرایط جامعه، بیماری استاد، تعطیلی ناگهانی و ...) به صورت غیرحضور (آفلاین یا آنلاین) برگزار خواهد شد و قبل از آن به اطلاع نماینده کلاس رسانیده خواهد شد.